

ਪੰਜਾਬੀ (ਪਹਿਲੀ ਭਾਸ਼ਾ)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਆਂਤਰਿਕ : 20 ਅੰਕ

ਕੁੱਲ : 100 ਅੰਕ

05

1. ਬਲਜੀਤ ਕਿਹੜੀ ਕਲਾਮ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸੀ?

ੲ. ਨੈਵੀਂ ਸ. ਅੱਠਵੀਂ।

ੳ. ਫੁਟਬਾਲ ਅ. ਤਰਾਕੀ

ੲ. ਹਾਕੀ ਸ. ਵਾਲੀਬਾਲ।

ੳ. ਓਹ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨਾਲ ਅ. ਖਿਡੌਣਿਆਂ ਨਾਲ

ੲ. ਮੈਡਲਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੀਲਡਾਂ ਨਾਲ਼ ਸ. ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ਼।

ੳ. ਪਟਿਆਲਾ ਅ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ੲ. ਫ਼ਾਂਸ ਸ. ਜਲੰਧਰ।

ੳ. ਰੋਜ਼-ਗਾਰਡਨ ਅ. ਸੁਖਨਾ ਝੀਲ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

05

ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੇ ਜਮਾਤੀ ਦੇਸਤ ਪਾਲੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, “ਤੇਰਾ ਗੁੱਗੂ ਤੇਰੇ ਬਾਪੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦਲੀਪੇ ਨੂੰ ਵੇਚਦਿਆਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਦਲੀਪਾ ਗੁੱਗੂ ਨੂੰ ਕਿੱਕਰ ਨਾਲ ਨੂੜ ਕੇ ਨੱਥ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦਲੀਪੇ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੱਖਾ ਸੂਆ ਗੁੱਗੂ ਦੇ ਨੱਕ 'ਚੋਂ ਲੰਘਾਇਆ। ਫਿਰ ਮੇਰੀ ਵਿੱਚ ਦੀ ਰੱਸੀ ਦੀ ਨੱਥ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਪਾਲੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, “ਜਦੋਂ ਦਲੀਪੇ ਨੇ ਗੁੱਗੂ ਦੇ ਨੱਕ 'ਚ ਮੇਰੀ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਗੁੱਗੂ ਬਹੁਤ ਤੜਫਿਆ, ਬਹੁਤ ਅੜਿੱਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਤੈਨੂੰ 'ਵਾਜਾਂ' ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।” ਪਾਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਦਿਆਂ ਸਾਰ ਮੈਂ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਦਲੀਪੇ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਸੂਟ ਵੱਟ ਲਈ। ਮਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪਿੱਛੋਂ ਫੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮੈਂ ਚਿੜੀ-ਪੂੰਝਾ ਛੁਡਾ ਕੇ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਦਲੀਪੇ ਦੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਵਾਲੇ ਵਾੜੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਗੁੱਗੂ ਇੱਕ ਨੁੱਕਰ 'ਚ ਗੋਰੇ ਨਾਲ ਲਿੰਬੜਿਆ-ਤਿਬੜਿਆ ਉਦਾਸ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਭੱਜ ਕੇ ਗੁੱਗੂ ਦੇ ਗਲ ਨੂੰ ਚੰਬੜ ਗਿਆ। ਗੁੱਗੂ ਦਾ ਨੱਕ ਦੀ ਪੀੜ ਨੇ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਗੁੱਗੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖ ਦੇ ਅੜਿੱਗਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਪੀੜ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਟਕ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਰਦਾ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੇਰੀ ਹਾਕ ਦਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਿਆ। ਗੁੱਗੂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਜਿਹਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ।

1. ਪਾਲੇ ਨੇ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਕੀ ਦੱਸਿਆ?

ੳ. ਗੱਗੁ ਦੇ ਵੇਚਣ ਬਾਰੇ

ਅ. ਜਮਾਤੀ ਦੇਸ਼ਤ ਬਾਰੇ

ੲ. ਨੰਗੇ ਪੈਰਾਂ ਬਾਰੇ

ਸ. ਪਸ਼ੁਆਂ ਬਾਰੇ।

2. ਗੱਗੂ ਨੂੰ ਕਿੱਕਰ ਨਾਲ਼ ਨੁੜ ਕੇ ਨੱਥ ਕਿਸ ਨੇ ਪਾਈ?

ੳ. ਜਮਾਤੀ ਦੇਸ਼ਤ ਨੇ

ਅ ਲੇਖਕ ਨੇ

ੲ. ਦਲੀਧੇ ਨੇ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

3. ਨੱਥ ਨਾਲ ਗੱਗੁ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਇਆ?

ੳ. ਬਹੁਤ ਤੜਫਿਆ

ਅ. ਬਹੁਤ ਅਤਿਰਿਕਾ

ਏ. ਬਹਤ ਪੀੜ ਹੋਈ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ।

4. ਪਾਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਦਿਆਂ ਸਾਰ ਲੇਖਕ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ?

ਉ, 'ਵਾਜਾਂ ਮਾਰੀਆਂ'

ਅ. ਨੱਕ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀ ਕੀਤੀ

ੲ. ਦਲੀਪੇ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ

ਸ. ਉਦਾਸ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ।

5. ਹੁਣ ਗੱਗੁ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ?

ੳ. ਮੁਰਦਾ ਜਿਹਾ

ਅ. ਮਾੜਚੁ ਜਿਹਾ

ੲ. ਦੇਸਤ ਜਿਹਾ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

6. ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਗੱਗੂ ਨੇ ਕੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ?

ੳ. ਭੱਜਣ ਦੀ

ਅ. ਰੇਣ ਦੀ

ੲ, ਅਤ੍ਰਿੰਗਣ ਦੀ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

05

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਹੁਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ:

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?

ੳ. ਸਾਡੀਆਂ

ੲ. ਆ ਸਕਦੇ

ੲ. ਕਿੰਨਾ ਸ. ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ।

2. ਜੋੜਨੀ ਵਿਸਰਾਮ-ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ੳ. (-) ਅ. (.)

ੲ. (!) ਸ. (?)

3. ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ :

ੳ. ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਅ. ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ

ੲ. ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

4. 'ਨੱਕ ਰਗੜਨਾ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਚੁਣੋ :

ੳ. ਤਰਲੇ ਮਾਰਨੇ ਅ. ਨੱਕ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ

ੲ. ਓ ਅਤੇ ਅ ਦੇਵੇਂ ਸਹੀ ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

5. 'ਅਸੀਂ ਕੱਲ੍ਹ ਮੇਲੇ ਗਏ।' ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ :

ੳ. ਕੱਲ੍ਹ ਅ. ਅਸੀਂ

ੲ. ਗਏ ਸ. ਮੇਲੇ।

05

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1. ਨਾਂਵ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

2. ਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?

3. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

4. ਸੰਬੰਧਕ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

5. ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅੰਜਨ ਕਿੰਨੇ ਹਨ?

05

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਭਰੋ :

1. ਜਿਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ੳ. ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਅ. ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ

ੲ. ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਸ. ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ

2. ਸਵੇਰੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ.....ਹੈ।

ੳ. ਸ਼ਾਮ ਅ. ਰੋਜ਼

ੲ. ਤੜਕੇ ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

3. 'ਲੜਾਈ' ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ.....ਹੈ?

ੳ. ਚਾਂਦਮਾਰੀ ਅ. ਗੋਲਾਬਾਰੀ

ੲ. ਜੰਗ ਸ. ਅਭਿਆਸ

1. 'ਉਹ ਥਾਂ ਜੋ ਸਭ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਹੋਵੇ' ਦੀ ਥਾਂ ਸਹੀ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੋਵੇਗਾ:

ੳ. ਅਖਾੜਾ ਅ. ਸ਼ਾਮਲਾਟ

ੲ. ਤਬੇਲਾ ਸ. ਟਕਸਾਲ।

2. ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣਾ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਚੁਣੋ :

ੳ. ਭੂਚਾਲ ਆਉਣਾ

ਅ. ਬੜਾ ਘਬਰਾ ਜਾਣਾ

ੲ. ਡਿੱਗ ਜਾਣਾ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

05

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਸਹੀ ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ :

1. ਸਦੀ

ਚੀਜ਼ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਹੋਣੀ ਤੇ ਲੱਭਣੀ ਕਿਤੋਂ ਹੋਰ

2. ਲੋਹੜਾ

ਯਾਦ

3. ਕੁਛੜ ਕੁੜੀ ਸ਼ਹਿਰ ਢੰਡੇਰਾ

ਸੌ ਸਾਲ

4. ਖੇੜਾ

ਕਹਿਰ

5. ਸਿਮਰਤੀ

ਖੁਸ਼ੀ

ਭਾਗ- ਅ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਲਿਖੋ :

04

ਲਾਟੂ ਵਾਂਗੂੰ ਧੁਰੀ ਦੁਆਲੇ, ਰਹਾਂ ਘੁੰਮਦੀ ਆਪਣੀ ਚਾਲੇ।

ਘੁੰਮਣ ਕਾਰਨ ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ, ਵਾਰੇ-ਵਾਰੀ ਮਾਰਨ ਝਾਤ।

ਜਾਂ

ਜੇ ਕਿਧਰੇ ਹਾਰਾਂ ਲੋਕ ਤੋੜਨ, ਮਨ ਹੋ ਜਾਏ ਨਿਰਾਸ਼।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਾਈਂ ਘੋਲ ਲੰਮੇਰਾ, ਜਿੱਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਵਿਸ਼ਵਾਸ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

2x5=10

1. ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਹੋਇਆ? ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਸੀ।

2. ਲਤਾ ਕਿੱਥੇ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂ?

3. ਲੇਖਕ ਨੇ 'ਰੱਬ ਦੀ ਪੌੜੀ' ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ?

4. ਸਾਇੰਸ-ਸਿਟੀ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰਫਲ ਕਿੰਨਾ ਹੈ?

5. ਮਝਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

6. ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਭੈ-ਸਾਗਰ ਲੱਗਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂ?

7. ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨੀਂਹ ਕਿਸ ਤੋਂ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਰਖਵਾਈ ਗਈ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ/ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋ:

2x5=10

ਦਿਨ ਫਿਰਨੇ, ਯੱਕੜ ਮਾਹਨੇ, ਵੇਲੇ ਨੂੰ ਰੋਣਾ, ਧੱਕਾ ਕਰਨਾ, ਰਹੱਸਮਈ, ਅਦਬ, ਅਣਮੁੱਲੀ, ਅਗਾਂਹਵਧੂ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10. ਹਰ ਚਮਕਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਸੋਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਵਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ।

02

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਲੇਖ ਲਿਖੋ :

10

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਦਾਜ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਲੋਹੜੀ, ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਮੇਲਾ, ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭ-ਹਾਨੀਆਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12. ਵਿੱਦਿਅਕ ਟੂਰ/ਮੈਰ-ਸਪਾਟੇ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

07

ਜਾਂ

ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਮੁਹੱਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 13. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਡੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 8 ਸਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣ ਕੇ ਲਿਖੋ :

04

ਅ	ਕ	ਜ	ਹਾ	ਨ	ਰ	ਦ	ਬ	ਹਾ
ਕੇ	ਸ	ਰੀ	ਜ	ਝ	ਬ	ਰ	ਓ	ਬੀ
ਲਾ	ਰ	ਧ	ਵਾ	ਧ	ਸੰ	ਜੀ	ਪੰ	ਛੀ
ਭੈ	ਤ	ਅ	ਵ	ਰਾ	ਤ	ਚ	ਨ	ਛ
ਰੇ	ਕਾ	ਕ	ਗ	ਮ	ਲਾ	ਬਾ	ਗ	ਮ
ਪੀ	ਲਾ	ਹ	ਲ	ਕੱ	ਜ	ਲ	ਢ	ਣ
ਨੈ	ਤਿ	ਕ	ਤ੍ਰਿ	ਕ	ਤਾ	ਰ	ਮਾ	ਖੰ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14. ਪੜਨਾਂਵ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।

03